

УДК 618.17—056.2—057.875:378.96.25.1

Н. В. Касьянова, І. В. Подоляка

Оцінка стану репродуктивного здоров'я студенток Донецького інституту інженерів залізничного транспорту

На підставі обстеження 629 дівчат, зокрема 580 — у центрі здоров'я жінки Дорожньої клінічної лікарні на станції Донецьк, оцінено стан репродуктивного здоров'я студенток Донецького інституту інженерів залізничного транспорту, проаналізовано структуру гінекологічної захворюваності.

Ключові слова: репродуктивне здоров'я, ранній репродуктивний період, гінекологічна захворюваність, генеративна функція.

Проблеми патогенезу, діагностики та лікування гінекологічної патології, що спричиняє порушення репродуктивної функції, досі є актуальними. Значна частина цих проблем починається ще в періоді статевого дозрівання. У структурі гінекологічних захворювань раннього репродуктивного віку перше місце посідають порушення менструального циклу (34—61%), більшість з яких має функціональне походження [1—3]. На жаль, тепер не завжди приділяють належну увагу лікуванню гінекологічної патології саме в цієї категорії пацієнток, побутує хибна думка, що та чи та проблема є характерною, тимчасовою особливістю періоду статевого дозрівання, яка минеться після «подорослішання» або з початком регулярного статевого життя. Такий підхід призводить до запізнення з терапевтичними заходами, а іноді й до ситуації, коли консервативні методи лікування не можуть кардинально розв'язати проблеми [4]. Крім того, пацієнтка підрастає і, переходячи в наступну вікову категорію, «тягне» за собою тягар своїх патологічних станів та проблем, що далі поглиблюються, стають тлом і «базою» для появи нових хвороб. І якщо значні порушення менструальної та генеративної функцій, виникнення ургентної ситуації все ж змушують дівчину звернутися до лікаря, то супровідну симптоматику, приховані, латентні форми гінекологічної патології пацієнтка іноді недооцінює, вони субклінічно існують роками, поки їх виявлять як порушення репродуктивної функції [4].

Національна програма «Репродуктивне здоров'я нації на 2006—2015 роки» одним з головних завдань ставить формування та збереження репродуктивного здоров'я молоді, поліпшення репродуктивного здоров'я жіночого населення, створення умов для безпечного материнства [5]. І саме тому адекватне, своєчасне діагностування та ліку-

вання гінекологічної патології у жінок раннього репродуктивного віку є важливим аспектом збереження їхнього майбутнього репродуктивного здоров'я, реалізації їхньої генеративної функції [4, 6].

У центрі здоров'я жінки Дорожньої клінічної лікарні на станції Донецьк велику увагу приділяють якісному медичному профілактичному огляду як абітурієнток вищого навчального закладу системи Укрзалізниці, так і студенток, що вже навчаються в Донецькому інституті інженерів залізничного транспорту. Адже більшість з них у недалекому майбутньому можуть реалізувати свою репродуктивну функцію. І зберегти їхнє здоров'я тепер важливо не тільки для профілактики ускладнень вагітності та пологів, внутрішньоутробної патології плода, а й для збереження здоров'я майбутніх поколінь. Також теперішні студентки — майбутні працівниці залізничного транспорту, резерв фахівців, що незабаром приєднаються до 6725 жінок, які нині працюють на Донецькій залізниці. Якщо своєчасно скоригувати гінекологічну патологію в них, можна не тільки запобігти безплідності, ендокринним порушенням, онкологічній захворюваності, а й знизити кількість випадків тимчасової втрати працездатності залізничниць.

Для того щоб оцінити стан репродуктивної функції дівчат, анкетували абітурієнток та студенток I—V курсів Донецького інституту інженерів залізничного транспорту, вивчали амбулаторні картки.

В інституті навчаються 629 студенток, серед них:

246 (39%) — раннього репродуктивного віку (15—18 років),

383 (61%) — активного репродуктивного віку (19—35 років).

Супровідну екстрагенітальну патологію виявили в 357 (57%) з них, кількість захворювань серед дівчат становила 515,3 на 1 тис. (табл. 1). Перше місце посідають хвороби органів травлення (33%), друге — хронічні тонзиліти (21%), третє — патологія сечостатевої системи (14%), з неї на гінекологічну патологію припадає 37,2%.

Таблиця 1
Частота виявлення супровідної екстрагенітальної патології у студенток

Нозологія	Частота	
	абс.	%
Нейроциркуляторна дистонія	42	11
Хвороби системи травлення	117	33
Ендокринні розлади	27	7,5
Порушення зору	34	9,5
Хвороби сечостатевої системи	51	14
Хронічні тонзиліти	76	21

У центрі здоров'я жінки оглянули 580 дівчат, гінекологічна захворюваність становила 671,4 (табл. 2). Запальні захворювання були найпоширенішими — їх діагностували майже в 70% обстежених, порушення менструальної функції — у 20%.

Під диспансерним наглядом в центрі здоров'я жінки перебувають 225 студенток, з них 87 пацієнток взято на облік 2007 року, 320 отримали лікування амбулаторно в умовах центру здоров'я жінки, 27 — у гінекологічних стаціонарах.

Вагітність та пологи є досить значним чинником ризику порушень здоров'я жінок репродуктивного віку. За трирічний період частота ви-

падків вагітності серед студенток становила 11,2, з абортним кінцем — 2,1 на 100 оглянутих. Показник відношення пологів до абортів 0,9:2,3, частка абортів у першовагітних — 61,1%. Про нераціональну репродуктивну поведінку свідчить те, що в ранньому репродуктивному віці показник частоти випадків вагітностей з абортним кінцем є 5,3 на 100 оглянутих (73% усіх вагітностей).

Вивчаючи захворюваність, що пов'язана з вагітністю та пологами (за час існування центру 42 студентки перебували під диспансерним наглядом з приводу вагітності), виявили, що 44,2% випадків ускладнень пов'язані з попереднім абортном, 31,2% — з вихідною ендокринною патологією, 28,7% — із хронічними запальними процесами статевих органів, уrogenітальною та вірусною інфекцією.

Отже, проведені дослідження констатують низький рівень репродуктивного здоров'я студенток Донецького інституту інженерів залізничного транспорту, що відбиває як стан репродуктивної системи, так і особливості репродуктивної поведінки. Висока поширеність запальних хвороб, наявність уrogenітальної інфекції, гормональних порушень мають негативні наслідки, оскільки впливають на генеративну функцію, імунну систему, стають тлом для зростання гінекологічної захворюваності працівниць залізничного транспорту.

Розв'язання цієї проблеми ми вбачаємо передусім в санітарно-просвітній роботі з молоддю, поліпшенню служби планування сім'ї, якісному проведенню медичних профілактичних оглядів дівчат-студенток, своєчасній діагностиці та лікуванню виявленої у них патології.

Таблиця 2
Гінекологічна захворюваність обстежених студенток

Нозологія	Частота	
	абс.	%
Порушення менструальної функції	116	20
Вульвовагініт, вагініт	121	22
Ерозія шийки матки	71	13
Дисплазія шийки матки	7	1,2
Кандидоз	103	18
Бактеріальний вагіноз	94	17
Запальні хвороби внутрішніх статевих органів	73	13
Уrogenітальні та вірусні інфекції, що передаються статевим шляхом	202	35

Стаття надійшла до редакції 25.12.2007

Цитована література

1. *Проблемы репродуктивного здоровья девочек и девушек* / Н. М. Веселова, Н. Н. Атипина, В. А. Бурлов. — М., 1999.
2. *Дисфункция яичников у девочек и девушек* : автореф. дис. ... докт. мед наук / Ю. А. Гуркин. — Л., 1986. — 23 с.
3. *Ювенильная гинекология* / Ю. А. Гуркин. — СПб., 2001.
4. *Особенности обменно-эндокринных нарушений в репродуктивном периоде у женщин с патологическим течением пубертатного периода* / А. А. Трушкевич // Репродуктивное здоровье женщины. — 2005. — № 2. — С. 89—91.
5. *Державна програма «Репродуктивне здоров'я нації на 2006—2015 роки»*.
6. *Руководство по эндокринной гинекологии* / ред. Е. М. Вихляева. — М. : Мед. информ. агентство, 1998. — 765 с.

Н. В. Касьянова, И. В. Подоляка

Оценка состояния репродуктивного здоровья студенток Донецкого института инженеров железнодорожного транспорта

Гинекологическая заболеваемость формируется еще в раннем репродуктивном возрасте. Низкий уровень репродуктивного здоровья студенток института инженеров железнодорожного транспорта обусловлен распространенностью воспалительных и инфекционных заболеваний гениталий, эндокринной патологией. Санитарно-просветительная работа среди молодежи, улучшение качества службы планирования семьи, проведение профилактических медицинских осмотров и своевременное лечение выявленной патологии позволят сохранить репродуктивное здоровье будущих поколений, снизить гинекологическую заболеваемость работающих железнодорожниц.

N. V. Kas'ianova, I. V. Podoliaka

Assessment of the reproductive health of students-girls of Donetsk Institute of Railroad Engineers

Gynecological morbidity is formed as early as in the early reproductive age. The low level of reproductive of health in the students-girls of Donetsk Institute of Railroad Engineers is stipulated by the prevalence of inflammatory and infectious diseases, and endocrine pathology. The sanitary and educational work among the young people, improvement of the quality of the service of family planning, realization of preventive medical surveys and duly treatment of the revealed pathology will allow to keep reproductive health of the future generations, and to reduce the gynecological morbidity of female railroad workers.